

Nro. 16.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Augustusnak 23-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s:

Ezen fóllyó hónapnak 10-kén, a' *Bétsi* Udvari Diárium mellé egy óllyan értelmű tudósittás ragasztatott vala, melly szerént nem kevés számú, jól gondolkozó hiv Polgároknak fel-adásokra, ö Felsege igen nagy kegyelmességitől indittatván, a' haza óltalmazására, magokra önként fegyvert vévő szabad sereg fel-állását, méltoztatott vala kegyelmesen meg-engedni; most pedig, az ezen hónapnak 20-kán ki-adott *Bétsi* Udv. Diáriumban, az érdemes közönség ez iránt tudósittátott, hogy a' kik magokat, azon önként, szabad akaratból fel álló seregbe bé-avattatni kívánják, és bé-fognak avattatni, azok három klassisokra fognak osztattatni: u. m.

1) A' kik minden némű öltözetekkel, és fegyverekkel ki-álván, magok költségeken fognak élni, és e' mellett, másokat is vagy minden készületekkel ki-állitván, azokat tartani fogják, vagy pedig hadi segedelembe, önként való akaratjokból, pénzt is fognak adni.

2) A' kik magok iránt óllyan ki-jelentést tésznek, hogy ök a' magok költségeken, egésszen készen ki-állani, és magokat is készek el-tartani.
Utoljára

3) A' kik vagy egy átoljában valamelly más személj, vagy közönséges fundusból allittatnak úgyan ki, minden szükséges dolgokkal, de annakutánna magok fogják magokat el-tartani.

Az ezen fennebb moddal, magokra önként katonaságot vállolt személjek, kompániát formálván, azonnal az ellenség ellen ki-fognak küldet-tetni. — Az illyen formálag öszve-gyűlt corpusok, tsupán könnyű gyalogságot, vagy pedig ha a' hadi segedelembe adandó summából ki fog telni, könnyű lovasságot is formálnak, a' mellyek, minthogy mentől kevesebbet lehet, tsak annyit fognak fegyverben gyakoroltatni, és a' szolgálat béli régula meg-tartására erőltetni, a' szolgálat tételre is annál hamarább fognak réá fordittatni, annyival is inkább, minthogy ezen corpusokba, a' szolgálat béli könnyebbségre nézve, a' szolgálatot már meg-tanúlt egynéhány tisztek is fognak által tétettetni. A' több tisztek pedig, hogy ezen szabad seregbe bé-állandó személlyek közül, ki-nek ki-nek, a' maga tudományához, minéműségéhez képest, neveztesse-nek-ki, ő Felsége kegyelmesen meg-határozni méltoztatott; e' mellett pedig, azoknak, a' kik a' fennebb meg-irt mod szerént téjendő szolgálatra, magokat réájja szentelik, ezeket méltoztatott ő Felsége kegyelmesen meg-engedni.

Elsöben. Hogy ezen szabad seregnek minden tagjai, a' magok tulajdon forma-ruhájokat, a' tisztek pedig, a' Császári táborban lévő tizti tzi-

mert, mint a' magok ditséretre méltó bűzgó indulatjoknak jelét, békességnek idejin is, szabadon viselhetik.

Másodszor. A' tanuló ifjúságok közül mind azok, a' kiknek Stipendiumok vagyon, hogyha ezen szabad seregbe bé-állanak, a' magok Stipendiumokat, a' háború folytatása alatt is, meg-szűnés nélkül fogják venni, azoknak pedig, a' kiknek Stipendiumok nintsen, a' háború folytatásának meg-szűnése után, hogyha arra, a' meg-kívántató tulajdonságokkal birnak, a' Stipendium meg-nyeréséhez, leg közelebbről való just formálhatnak. Utoljára

Harmadszor. Hogy azon Polgári tiszttviselők is, a' kik felöll, az ő előll-járojok, olyan ki-jelentést tészzen, hogy ők egy darab ideig a' Polgári szolgálatjuk tételeket, félbe szakaszthattják, és az ez iránt való engedelemtől, bizonyított leveleket mutathatnak, a' magok fizetések megtartásaik mellett, a' tovább való elő menetelhez is, mások felett just formálhatnak. Közönségesen szolva pedig mind azok, a' kik vagy a' magok személjekben katonákká, vagy pedig ezen házasos tzélnak elé mozdittásában, illendő segedelmül léznenk, azok az ő Felsége minden alkalmaztossággal való, különös kegyelmességére, magokat méltokká tészik.

Hogy pedig a' szabad akaratból fel-álló ezen seregbe való bé-menetel által, a' szokott Rekrutirozásba, Tirok fel fzedésekbe, és a' Regimenteknek ilyen moddal való egésszé, tellyes számúakká való tételekben, semmi fogyatkozás ne essék, az olyan személlyek, a' kik külömben is fegyver viselés alá vagynak irattatva, ezen szabad akaratból álló seregbe, tellyességgel bé nem vétetnek, hanem ha magokat mind fegyvereikkel, mind egyéb féle készületeikkel, köntöseikkel kiállitják, és magokat az után is el-tarthattják, és hogyha magok iránt olyan ki-jelentést tésznenk, hogy ők azonnal a' táborhoz menni, magokban el-tökélették légyen.

Hogy pedig végtére, azt bizonyosan meg lehessen határozni, hogy ezen szabad seregbe, hányon, és kik akarnak bé-állani? a' kik magokat minden szükséges dolgokkal ki-állítják, és el tartani is fogják, és továbbá; hogy a' szabad akarat szerént való hadi segedelem adásából, hányon állittathatnak-ki, a' kik a' magok hazájokhoz viseltető szereteteiknek, ezekben is tsalhatatlan jeleit kívánják mutatni, hogy a' magok neveiknek all-írásokkal ne késedelmezzenek, hanem azt mentől hamarább lehet, véghez vigyék, igen szükségesnek tartattatik lenni.

Ehez képest, minden jól gondolkozok, a' kik egy, vagy más moddal, a' magok leg kegyelmesebb fejedelmeikhez és hazájokhoz való hűségetől indittatván, a' fennebb meg-irt dologban segittségül kívánnak lenni, szükség, hogy azok magokat, az alsó Austriai igazgató széknél lévő Tanácsos, és város Kapitánya, Gróf *Kuefstein* Kantzelláriájánál jelentsék-bé.

Végtére pedig kegyelmesen méltoztatott ő Felsége meg-parantsolni, hogy mind azoknak, a' kik a' magok ditséretre méltó búzgoságotól indittatván, ezen fennebb meg-irt szabad seregbe, magokat már vagy bé-irattyák, vagy annak felállítására segedelmül lesznek, ő Felségének, az ő hazafui gondolkozások mondja iránt való igen kegyelmes tettését, nékiek értékre adják.

A' forma köntös, hogy millyen, és hogy a' fegyverben való gyakoroltatás helye, hogy hól lélzen, az iránt is igen rövid idő alatt tudósittás fog ki-adattatni. *Bétsben* Aug. 13-kán 1796-ban.

I. Olasz Ország.

A' Fr. Respublika *Génuai* Ministere *Faypoult* az oda való igazgató széktől azt kívánta, hogy a' Frantzia és *Génuai* hajókkal is szintén úgy bánjanak, a' mint az Anglusokéval tselekesznek.

Az Anglusoktól való féltekben, a' Frantziák *Livornóba* vagy 4 értzből való, ezeken kívül pe-

dig, vagy 100 más rendbéli ágyúkat, egy rakás tüzes golyóbisokkal, a' végett vitettének oda, hogyha az Anglusok, az oda való ki-kötő hely felé közelíteni akarnának, az ő fel-tett tzeljokban őket azok által akadályoztatnák meg. De ezek mellett, még is egynéhány Anglus hajók, szerentsét kívánván próbálni, azon ki-kötő helybe bé-akartanak menni, de a' sebessen feléjük ízoratott ágyú golyóbisok miatt, fel-tett tzeljokat el nem érhettek.

A' *Bétsi* Udv. Diáriumban is közönségessé tett fegyverfzűnés béli *Quantumba*, a' Pápa ő Szentsége. Jul. 29-ke ejtszakáján, a' maga *Római* pénz verő házából, a' *Frantziáknak Imola* felé egy millió 100 ezer *Skudit* indittatott utra.

Nápólyban, a' szabad akarattól magokra katonaságot vállalt lovas és gyalog katonák, minden nap rakással takarodnak-bé, a' kik onnan azonnal a' magok ki-rendelt helyeikre vitettnek. — Hitelt fejül múltó dolognak láttzik lenni, az a' sok pénz, ló, fegyver, s. t. a' félék, a' mellyeket a' Királynak hadi segedelemül hordanak-bé, a' maga alatta valói.

Batáviai Respublika.

A' Nemzeti Gyűllésnek Aug. 4-kén tartott ülésében, az Isteni szolgálat tétel iránt való *Decretum Conceptussa* felől tanakozván, a' leg több votum oda ment-ki, hogy az Ekklésia, a' Status-tól szakaíztossék-el, különböztettessék-meg, és hogy a' vallások közül, egyiknek is, a' másik felett való jussa ne légyen, az Isteni szolgálat körül forgolodó tanittok pedig, az Ország *Kassájából* mennyi részben fizettethessenek, az, vizsgálattassék-meg.

Hahn Polgár, abban az értelemben vólt, hogy mindenféle külső jelek, a' mellyek valamelly vallásnak, mások felett való vóltát mutatnák p. o. a' harangozás, palást viselés, és a' köntösöknek, a' másokétól különös módon való készületek, és

azoknak viseletei, tiltattassanak-meg; a' Papok pedig, az Ország Kassájából tellyességgel ne fiztessenek, a' mi pedig a' szegények el-alélt emberek, tapláltatásokat, azoknak, és az Ekklesiák' Kassáit illeti, annak meg-visgáltatására Commissió rendeltessék-ki, a' melly fel-adása *Hahn* Polgárnak helyben hagyattatván, a' Commissió a' fennebb elé számlált dolgok el-igazittások végett ki is rendeltetett.

Ezeken kívül egy Decretumra, Polgár *Hahn* azt javasolta, hogy a' keresztényeknek a' sidokkal való öfzve házosodásokat meg-engedni, és azon segitteni, és a' sidokat is a' fegyver viselésre fel-venni jó fogna lenni, mellyek közül az elsöre, például Angliát, a' másodikra pedig a' Biblia béli historiákat vette fel.

A' Batávosok *Texeli* flottajok, a' közelebb múlt hónapnak 31-kén indúlt-ki onnan, az Admirál de *Winter* vezérlése alatt.

Gen. *Bournonvillé*, a' maga két Adjutánsaival, az *Ehrenbreitstein* ostrommal való meg-szállása folytatása végett, ezen hónapnak 4-kén indúlt-ki *Utrechtből*.

Egy Anglus fregatta, *Gibráltárnál*, *Lévántából* (a) jött 4 *Dánus* hajókat fogatt-el.

(a) *Lévánté alatt*, az *Olasz Országok*, közönségesen, azon Országokat értik, a' mellyek töllel, dél és napkelet felé fekszenek. Az Európaiak pedig abban egyeznek-meg, hogy azon nevezet alatt közönségesen, mind azokat az Országokat lehet érteni, a' mellyek a' közép tengerre nyúlnak, de ezeknek határaikat, egyik egy, másik pedig más féle képpen határozza meg. Az *Olaszok*, *Lévánté alatt* mind azokat az Országokat értik, a' mellyek napkelet felé az *Adriatikumi tengerre*, *Archipelágusra*, a' közép tengerre, és *Dalmatziától fogva*, *Asiában az Eufrates folyó vizéig*, *Afrikában*,

Brüffelből azt írják, hogy az oda való *la Sondé* nevezetű híres kereskedő, a' ki *Dumourieznek* igen nagy lelki barátja, és a' ki a' Fr. Respublika el-árúztatása vétkével vádoltatott vala, a' hosszas meg-visgálás után is ártotlannak találtatván, triumfusi szekérbe ültettetvén-fel, a' nézőknek nagy sokasága között, úgy vitettetett volna haza. —

Svédzia.

Stockholmból Aug. 2-kán. A' mint észre lehetett venni, a' *Pétersburgba* való uttyát, a' Király ezen hónap 12-kéig fogja el-halasztani, de akkor minden bizonnyal utra fog indulni, a' mellyre már is minden készületek meg-tétettettek. — Az ide való igazgató szék, valami fontos követséggel, ma estve küldett el egy Kurirt *Finnlandiába*. —

Frantzia Ország.

Az Ingenieur Corpusnál szolgált Cs. Major *Fuhrmann*, a' ki által *Károly* Hertzeg, a' fegyverüzünést fel-mondottatta, és a' Frantziáknál, mint

vagy Egyiptomban pedig, a' Nilus folyó vizéig fekszenek, a' körüllettek lévő szigeteket is oda értvén. — A' Frantziák, Olasz Országokon kívül Afrikának minden északi ki-kötő helyeit is oda értik; a' Hollándusok pedig, és az Anglusok, mind azokat az Európai, Asiai, és Afrikai Országokat értik Lévánté nevezete alatt, a' mellyek a' közép tengert vészék körül, néha pedig Lévántét, és a' közep tengert együtt vészik, és Lévánté alatt, szoros értelemben, az Archipelágusra, és a' közép tengerre fekvő Országokat értik, egy felől Konstantzinápolyt, más felől pedig Egyiptomban Alexandriát is oda értvén, a' melly városokon kívül, a' Lévántába lévő nevezetesebb kereskedő városok közé számláltatnak, Smirna, Scandrona vagy Alexandretta, és Aleppo.

kezes, úgy tartottatott vala, minekutánna onnan szabadon bocsátatott vólna, az az utánn való Campagniában, az ellenség kezibe esvén, *Landau*-ba tartatott vala fogságba, most pedig *Strafsburgba* vitettetett által.

A' *Grenellénél* lévő táborból, 10 katonák azért lövettettek agyon, hogy az utolbfszori fel-támogatásnak, ők találtattanak fő okainak lenni — A' kik az Executió végbe vitettetésére ki-rendeltettek vala, kötelességeket tellyesíteni nem akarván, az egész tábor fel-ládzadott, és nagyobb részint a' fegyver töllek el-szedettett, mindazonáltal, a' nyughatatlanság tüzes szikrája, a' truppoknál még mind a' hammú alatt lappang.

A' *Márseillébe* esett gyilkosságokról való újabb tudósittás ebből áll:

Minthogy *Puget Barbantane*, a' Divisió Generálja, *Ligárdsnak* előll jároja, *Márseillének* mostani Kommandánsa, a' *Márseillei* őrizet nagyobb részit onnan ki-vette vala, a' Hadi Minister óllyan parantsolatot adott-ki, hogy azon őrizetre való vitézek, *Márseillébe* újjolag visszámennének; de ezen parantsolat *Ligárdhoz* el nem juthatott. Jul. 19-kén annakokáért öszve gyülekezvén *Márseillében* a' nép eleje, reggeli 5 órákor, a' Jákobinusokat már a' magok factiójak folytatásában találták, a' kik törökkel, és egyéb fegyverekkel valának mind fel-fegyverkezve; egy rendbéli kolonné pedig, kardal, ostorral, törrel lévén fel-fegyverkezve, a' gyilkosságról készített énekeket énekli vala, óllyan jeleket adván egy-szersmind az emberek között ki, hogy az előre fel-tett gyilkossághoz fogjanak hozzá; a' gonosz tévők komplotjaik pedig, egyik a' másik utánnmenvén, a' hol az ajtokat bé-zárva találták, azokat bé-tördösték, és a' tsendes jámbor polgárokat, a' kik törvényesen, és minden fel-fegyverkezésen kívül, gyűltenek vala egybe, öldökleni kezdették. — A' meg ölt Polgárok között találatnak *Angreys Lajos*, *Aubert*, *Truis*, ennek fija,

és másók többen is. Minekutánna pedig a' gyilkosságot véghez vitték volna, az utánn tántzolva, és énekelve jártanak szerte széjjel, mindeniknek lámpás lévén a' kezibe, mint az 1793-dik esztendőben, az Anárchiának leg keményebb ideiben. A' magokat másokkal meg-ismértető szovak e' vólt: Az 1793 dik beli Constitutió. — A' mint *Márseilléből* írják, a' jó, és jámbor Polgárok közül, a' rajtok véghez vitt utálatos tselekedetekért, mindenek protestáltak, és azzal tértenek vissza a' magok házaikhoz. — A' félelem minnyájokat el-borította, mivel a' Constituált hatalom, ezen gonofz emberek tolvaj bandájokat oltalmozza, a' kiknek ellenek áliani, a' Kommandánsnak se vólt elegendő ereje réájja. A' ki a' meddig a' város egyik osztályába, a' Polgárok segedelmekre segítséget küldett, az alatt, a' gonofzt tévők, a' városnak más osztályára rohantanak réájja. A' Polgárok pedig, ha szintén oltalmozni akarták volna is magokat, de abban modjok tellyességgel nem vólt, minthogy ők a' Gen. *Servieres* parantsolatját kívánták vala tellyesíteni, a' ki őllyan rendelést tett vala, hogy közönségesen, a' magok fegyvereiket mind le-rakják, és a' magok fegyvereiket, tsak a' komplot béliek tartották vala meg magoknál. — A' gyilkosok közül, ámbár sokan el-fogattattanak légyen is, de a' Constituált hatalom, és az erőszak tétel, az utánn tsak hamar, mind szabadon botsáttatta őket. — A' fenneb meg irt gonofzságra, a' gyilkosok már régen réa készültenek vala, és hogy a' *Baboeuf* öszve esküvését ki-nyilatkoztatták, azért a' gonofzok ezzel akartanak bosszút állani, a' melly gonofzságnak *Márseillében* is részessei vóltanak, melly Istentelenségre hogy jó előre réa vóltanak készülve, onnan is ki-tettzik, hogy a' meg-ölletendők testek el-hordásokra, a' két kézzel tafzító kis tajigákat, előre el-készítvén, azokkal a' *Castra* piattza, egésszen meg vala rakattatva.

A' Frantzia fregattáknak egy divisioja, a' melly a' *Michon* Polgár vezérlése alatt vagyon,

Oportotól nem messzire, a' Portugallusoktól, két kereskedő gazdag hajókat vett-el, mellyek közül mindenik, Nadmézzel, Kakaoval, 's több a' félékkal gazdagon meg lévén rakattatva, *Brasiliából Lissabon* felé szándékoztanak vala menni.

A' Jákobinusok, *Aixban* is nyughatatlankodni kezdettenek, és az oda való igazgató szék Commissariussa, *Bernárd* után löttének, a' melly lövés ötet úgyan nem találta, de az után egy valaki, valamelly kardal, tsak úgyan kemény vágást ejtett rajta, de e' sem vólt halálos.

A' Municipalitas tisztyei választatások alkalmazosságával *Lyonban* is nagy lárma vólt, nem különben *Arles*, *Taracéon* 's több más helységekben is. — Az 500 személjek tanátságának tegnapi ülésiben *Dumolárd* a' Directoriumnak azt mondta, hogyha a' Fr. Ország déli részeiben lévő factiosus személjeket meg nem büntetteti, a' Polgárok között támodandó háborút, tellyességgel el nem lehet kerülni.

A' *Genfi* követek *Desgoutes* és *Matthy* Polgárok, a' Directoriumnak az iránt tettenek jelentést, hogy *Genfben* bizonyoson támodás lett volna a' nép között, és hogy az oda való tisztviselek, a' magok hivataljaikban meg-maradtanak, le nem tétetttenek légyen.

Lyon mellett, egy nagy tábor, a' végett fog meg-telepedni, hogy az Ország déli résziben való factionistákat meg-zabolázza.

Aubert Dubajet, a' Fr. Respublika követe, *Toulonból Konstantzinápolyba* menvén, *Génua* felé vette a' maga uttyát, a' mellette lévő Secretariussával és két Adjutánsaival együtt.

A' mesterségek' tanuló társasága, *Lavoister* nevezetű hires *Chémikus* emlékezetére, a' ki *Robertspierre* alatt guillotiniroztatott vala, Aug. 2-kát akarta meg innepleni, mellyre az 500 személjekből álló Tanáts tagjai is meg jelenni hivattattanak, a' melly alkalmazossággal, a' tudományok Nemzeti Institutuma is jelen kívánt lenni.

Az 500 személjeből álló tanátsnak, Jul. 29-kén tartott ülésiben, a' határozatott-meg; 1-ben hogy a' hátra lévő erőszakos költsön adásba, a' 100 livránnyi Assignáták ugyan el-vétethetnek, de azok is nem többbe, hanem tsak egy egy livrába, vagy pedig Mándátákban, az arannyuságokhoz képest vétetessenek-el, a' 100 livránnyi Assignátákon aloll valok pedig, tellyességgel el ne vétetessenek, a' kik pedig 2-szor. A' réájok esett summát, ezen fellyebb való meg-határozás szerént, 14 napok alatt bé nem fizetik, azok annak-utánna, a' rajtok lévő summát, vagy Mándátákban, azoknak járások szerént, vagy kész pengő pénzben, vagy aranyban, ezüstben, vagy pedig gabonában fizessék-le. Továbbá

Hogy Septembernek is 2-dikát, mint a' Respublika meg fundálása napját, meg kelléssék inepelni. — A' Jul. 30-kán tartott ülésiben pedig, a' 500 személjeből álló tanátsnak, a' Directorium egy követtség által azt a' tudósittást küldette-által, hogy a' Jákobinusok által újjonnan lett municipalis tisztek le-hányások vetések végett, *Márseillében* egynéhány rendbéli Kurirokat küldett-el, annak ki-munkálodása végett is, hogy az ottan való tsendesség, tökéletesen helyre állittassék.

Hadi Történetek.

Gróf *Wurmser* minémü képpen, kántelenített légyen a' maga táborát, az *Etsch* vize háta megett öszve huzni, az iránt, a' nem régiben kibotsátott levelünkben emlékezet tétettetett vala; az ellenség pedig ez utánn, *Lago di Gárda*, és az *Etsch* folyó vizének jobb partya között, a' maga uttyát a' havasos hegyek felé menő passus felé vévén, mind az a' hely, mind pedig az ellenség szándékának meg-előzése beli szükség, és a' tengerhez hasonló nagy tó háta megett elé felé nyomuló corpussa F. M. L. *Quosdánovichnak*, a' Feldmarschal *Wurmser* figyelmetességét magokra huzván, a' mint az iránt Aug. 9-kén botsátotta vala

erre a' maga tudósittását a' Feldmarschal, azt határozta-meg magában, hogy az ellenséget, a' maga fel-tett tzelejában, a' képpen akadályoztassa-meg, hogy ő (*Wurmser*) az *Etsch* vize bal partján a' maga táborának egy részével fel felé nyomúlván, az által a' hegyeket, a' F. M. L. *Quosdánovich* meg-érkezésére bátorságosobbá tettesse, a' tábora más részit pedig a' Feldmarschal jönnek tartotta lenni, a' F. M. L. *Mészáros* és *Brenta* vezérlesek alatt hagyni, mellyhez képest *Brenta* a' maga fő kvártélját *Bossánoba*, a' Feldmarschal pedig *Allába* tette-által. Minekutánna a' Feldmarschal, a' fennebb meg-irt mod szerént magát *Quosdánovichal* egyesíteni fogja, minémü hadi próbákat és lépéseket fognak tenni, azok iránt is tudósittást vévén, azt azonnal É. Olvasoinkal közleni el nem mulatjuk.

Spanyól Ország.

Kadixből Jun. 26-kán azt irják, hogy az *Amérikai* birtokokból, pénz, Kávával, Nádmézzel 's több a' féle portékákkal, igen gazdagon meg-rakattatott hajók érkeztenek vólna meg oda. Ezen gazdagon meg-rakattatott hajók közül, *Concordia* nevezetü fregatta, *Havánából* Jun. 14-kén, 21-ben pedig *Vera-Cruzból* *Minorca*, *Manresana* és *Madona del Cantonad* nevezetü fregatták érkeztenek-meg. A' *Concordia* nevezetü fregatta, a' Király számára igen sok ritkaságokat, ezek mellett pedig 5867 Piástereket, *Manrésana* pedig, 100000 Piástereket hozott magával.

Ezen hajóknak Kapitányai azt beszélik, hogy *Vera-Cruzbán*, *Havanában* és *S. Domingóban* még sok meg-terheltetett és utra el-készült hajók vagynak.

A' Spanyol Országhoz tartozó *Mexicoi* pénz verő városokban, a' közelebb múlt esztendőben 24,593,481 Piásterek verettettek.

Jun. 24-kén *Madridből* két Staféták érkeztenek-meg *Kadixba*, mellyek közül az egyik, a'

Monorea nevezetű hadakozó hajónak, azt a' parantsolatot hozta, hogy az a' tengeren utra indulván, azonnal szélnek botsássa a' maga vitorláit, a' Kapitánnya pedig, a' keziben adattatott írásbéli parantsolatot, midőn már a' tengeren uttyában léfzen, akkor bontsa-fel, és olvassa-el. A' másik Staféta pedig, a' Frantzia követtől jött, a' melly, a' mint mondják azt, a' parantsolatot hozta vala magával, hogy a' Frantzia Admirál az eleibe vejendő utra, kélzen tartsa magát.

II. Olasz Ország.

A' Jul. 30-kán költ *Génuai* tudósittások szerint az oda való igazgató szék, és Fr. Minister *Faypoult* között való békételenség még le nem tsendesült, és a' mostan említett Minister a' magások izben elé adott Memorialissaival, szemtelen panasszaival, továbbra is elé-állani nem átolja, a' mellyek nem egyebet mutatnak, hanem tsak azt, hogy néki nem egyéb a' tzélja, hanem tsak az, hogy *Génuában* is a' maga szabad akaratja szerint uralkodjék, mint egyebütt is tselekezik a' Fr. Directorium, a' hová tsak a' lábát bé-tehette, ámbár ez a' valóságos Fr. Constitutzióval ellenkezzék légyen is.

Romából Jul. 29-kén azt irják; hogy a' Frantzia Respublika Olasz Országi Agense *Calcault* Polgár, *Romába* már meg-érkezett vólna, azon 4 Commissariusokkal együtt, a' kik még, 3 magok mellé meg-érkezendő Commissariusokra, a' végeit várakoznak, hogy a' fegyverfzűnés meg-engedéséért, a' Frantziáknak ígért különös szépségű festett képeket ki-választván, azokat onnan *Párisba* küldjék. — A' *Toskániai* Udvarnál való Frantzia követ *Miot*, minden *Romában* lévő Kárdinalisokat meg-látogatott, a' kik néki, a' látogatást minnyájon mind vissza adták. Jul. 28-kán pedig a' Pápa ő Szentségétől el-bútsúzván, onnan *Florentziába* vissza tért.

Nápólyból Jul. 26-kán azt irják, hogy a' Ki-

rályi Hertzeg 21-dikben, a' Király pedig 23-dikban, Gen. *Actontól* kísértetve, a' tábortól vissza jö-
vén, azon nap a' *Károly Téátruma* nevezetű já-
ték néző helyben meg-jelent, a' hól ő Kir. Felsé-
gét, a' nép igen nagy tapsolásokkal fogadta. *Ka-
labriából* és *Sitziliából*, a' magokra önként kato-
naságot vállolt személjek száma még mind szapo-
rodik, a' kik minden késedelmén kívül, a' magok
helyeikre vitettetnek a' táborhoz.

Német Ország.

Dillingenből Aug. 11-kén. A' Frantziák *Wit-
tisligen* és *Kloster Meding* között tegnap meg-
verettettek, és ma is újjolag öszve tsapván
egyik a' másikkal, a' két egymással hadakozó
felek, a' Frantziák újjolag szerentsétlenek vólta-
nak, és tsak egyedül ide, 600 el-fogattatott Fran-
tziákat hoztanak.

Aug. 7-kén *Frankfurtból*. Minthogy ezen vá-
ros, a' réájja vetett *Contributiot*, még eddig le-
nem fizethette, arra való nézve, a' Fr. Commis-
sarius *Dubreton* parantsolatjára, még 10 kezesek
vitettettek el-innen.

Stuttgardból Aug. 10-kén. *Svévia* és *Elsász*
között, a' kereskedés már ismét úgy lábra állott,
a' mint azt, a' hadakozás előtt, folytatták vala.
Az életre tartozó leg szükségesebb dolgok *Elsász-
ban* sokkal óltsobbak mint sem *Svéviában*. — Az
Augspurgi Aug. 12-kén irt levelek azt hirtelik,
hogy ezen hónapnak 8-kától fogva, holmi kisdeg
apró ütközetek estenek úgyan, de azokban is,
a' szerentse az Austriai vitezeknek szolgált. Ezen
hónap 8-kán, a' viadal *Lauingen*, *Gundelsingen*,
Brenz és *Haunsheim* között vólt. — 9, 10 — 11-
dikben is vólt valami tseté paté, de hogy annak
mitsoda ki-menetele lett légyen, azt még nem
tudhatni. Annyi pedig bizonyos, hogy azon tá-
bor hely, a' hol *Károly* Hertzeg, a' maga táborát
most meg-telepítette, tsaknem meg-vehetetlen, és
hogy az ellenségnek, az eddig elé azon tett pro-

bái is, igen sok embereibe kerültenek. *Memmingen* és *Kempten* felé pedig, a' szerentse inkább kedvezett a' Frantziáknak, a' kik a' *Condé* Hertzeg seregét kívánták vala hátra nyomni; de az ő előbb való nyomulások meg-akadályoztatására, és a' *Condé* seregének meg-erössítettésére, Gen. *Fröhlich* 12000 embereivel indúlt *utra* arra felé.

Az *Augspurgi* más rendbeli, és Aug. 16-kán irt levelekből pedig azt olvassuk; hogy a' Császáriak *Dillingent* oda hagyták, és hogy a' Frantziák azon városhoz nem melle vólnának, de még eddig, még is belé nem szállottanak vólna. A' Gen. *Fröhlich* egynéhány ezerből álló tábora, Aug. 15-kén ment keresztül itten, a' H. *Condé* tábora segítségére, a' melly seregből egynéhány meg-sebessittettek, és ezeken kívül, vagy 300 erőssen meg-sebessítettett Frantzia fogjokat hoztanak tegnap ide.

Augustusnak 17-kén *Regenspurgból* azt írják, hogy a' Frantziák állásáról, Generáljainak rendeleteikről, semmi bizonyos tudósítást nem vettenek ugyan, de a' mint észre vehették, két kolonnében indúltanak vólna elé felé *utra*, a' kik *Sulzbachtól* nem mellezire, ezen hónapnak 13-kán kaptanak leg elébb üstökbe, az *Austriai* vitézekkel; ezek leg elébb a' Frantziákon gyözedelmeskedtenek vala ugyan, de végtére, a' nagy erő előtt, tanátsosobbnak tartották magokat visszafelé húzni, mint sem az ellenségnek vakmerőül elment állani. — A' más felöll való Cs. K. truppok Aug. 14-kén *Ingolstadtba* vóltanak, a' *Károly* Hertzeg fő kvártélyja pedig, ma *Geiszenfeldbe* tétetik-által. Itten (*Augspurgban*) ma 3 bataillon gyalogság, 2 eskadron lovasság, és egy rakás ártilléria vitettetett keresztül.

Elegyes Tudósítások.

Abban a' tsatában, a' melly *Nördlingennél*, nem pedig *Dillengennél* történt, a' Frantziák seregének bal szárnya visszafelé verettvén, a' meg-

sebessítettékkel, és el-estyeikkel együtt, mintegy 5000 emberekből álló kárt vallottanak. A' Császári seregnek pedig, a' jobb szárnya, és a' közép pontya is meg-kezdvén gyengülni, *Donauvörth* felé húzta magát vissza. — A' *Günzburg* és *Weringen* fedezésére, Aug. 12-kén, *Dillingen*, és a' *Dunán*, 5 Regimentek mentenek keresztül. — Né-melley utozok azt beszélik, hogy Aug. 12-kén *Mindelheimnál* valami ütközet lett volna, a' mellyben a' *Condé* Hertzeg tábora, nyerte volna el a' győzedelem borostyán koszorúját.

Egy Nota bene a' könnyen hívőkhez.

A' *Regenspurgi Historische Nachrichten* nevezet alatt járó újság levél, nem regiben azt hirtelte vala, hogy Gen. *Lauer*, a' kívül Feldmarschal *Wurmser* a' maga Planumát készítette vala, a' Frantziákhoz által menvén, azon Planumát nekik ki-beszélette, és az ellenségre való réa ütésiben, Feldmarschal *Wurmser*, Aug. 29-kén azért lett volna szerentsétlenné; itten pedig *Bétsben*, szava bé-vehető egynéhány rendbéli nagy rangú szeméjektől értettük, hogy a' Gen. *Lauerről* azon fen-nebb meg-irt, és szárnyára botsátott hir, tsupa hazúgság, és Gen. *Lauer*, ma is úgy viseli magát az Olasz Ország tábornál, a' mint azt az ő tiszti kötelessége, és fejedelméhez való hivsége kívánja.

* * *

A' közelebb ment Kurirban pag. 232 lin. 10 ezen szó helyett Oberlieutenant olvasson a' jó olvasó Obristlieutenant-tat, a' 238-dik lapon pedig, a' 10-dik sorban e' helyett Pagályról, olvasson *Ragályról*, utoljára a' 124-dik lapon, alollrol kezdve, a' hatodik sorban, Monyoroszéki helyett, ne sajnáljon *Monyorokeréki-t* olvasni.